SUBJECT CODE	SUBJECT	PAPER
A-06-02	**EDUCATION**	**II**

HALL TICKET NUMBER

QUESTION BOOKLET NUMBER

OMR SHEET NUMBER

DURATION	MAXIMUM MARKS	NUMBER OF PAGES	NUMBER OF QUESTIONS
1 HOUR 15 MINUTES	100	16	50

This is to certify that, the entries made in the above portion are correctly written and verified.

Candidates Signature **Name and Signature of Invigilator**

Instructions for the Candidates

1. Write your Hall Ticket Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty multiple-choice type of questions.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested **to open the booklet and compulsorily examine it as below** :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
   (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered in the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : (A) (B) ● (D)
   where (C) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Answer Sheet given to you**. If you mark at any place other than in the circle in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your name or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
9. **The candidate must handover the OMR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily** and must not carry it with you outside the Examination Hall. The candidate is allowed to take away the carbon copy of OMR Sheet and used Question paper booklet at the end of the examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marks for incorrect answers.**

అభ్యర్థులకు సూచనలు

1. ఈ పుట పై భాగంలో ఇవ్వబడిన స్థలంలో మీ హాల్ టికెట్ నంబరు రాయండి.
2. ఈ ప్రశ్న పత్రము యాభై బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలను కలిగి ఉంది.
3. పరీక్ష ప్రారంభమున ఈ ప్రశ్నాపత్రము మీకు ఇవ్వబడుతుంది. మొదటి ఐదు నిమిషములలో <u>ఈ ప్రశ్నాపత్రమును తెరిచి కింద తెలిపిన అంశాలను తప్పనిసరిగా సరిచూసుకోండి</u>.
   (i) ఈ ప్రశ్న పత్రమును చూడడానికి కవర్‌పేజి అంచున ఉన్న కాగితపు సీలును చించండి. స్టిక్కర్ సీలులేని మరియు ఇదివరకే తెరిచి ఉన్న ప్రశ్నాపత్రమును మీరు అంగీకరించవద్దు.
   (ii) **కవరు పేజి పై ముద్రించిన సమాచారం ప్రకారం ఈ ప్రశ్నపత్రములోని పేజీల సంఖ్యను మరియు ప్రశ్నల సంఖ్యను సరిచూసుకోండి. పేజీల సంఖ్యకు సంబంధించి గానీ లేదా సూచించిన సంఖ్యలో ప్రశ్నలు లేకపోవుట లేదా నిజప్రతి కాకపోవుట లేదా ప్రశ్నలు క్రమపద్ధతిలో లేకపోవుట లేదా ఏవైనా తేడాలుండుట వంటి దోషపూరితమైన ప్రశ్న పత్రాన్ని వెంటనే మొదటి ఐదు నిమిషాల్లో పరీక్షా పర్యవేక్షకునికి తిరిగి ఇచ్చివేసి దానికి బదులుగా సరిగ్గా ఉన్న ప్రశ్నపత్రాన్ని తీసుకోండి. తదనంతరం ప్రశ్నపత్రము మార్చబడదు అదనపు సమయం ఇవ్వబడదు.**
   (iii) పై విధంగా సరిచూసుకొన్న తర్వాత ప్రశ్నాపత్రం సంఖ్యను OMR పత్రము పై అదేవిధంగా OMR పత్రము సంఖ్యను ఈ ప్రశ్నాపత్రము పై నిర్దిష్టస్థలంలో రాయవలెను.
4. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిస్పందనలు (A), (B), (C) మరియు (D) లుగా ఇవ్వబడ్డాయి. ప్రతిప్రశ్నకు సరైన ప్రతిస్పందనను ఎన్నుకొని కింద తెలిపిన విధంగా OMR పత్రములో ప్రతి ప్రశ్నా సంఖ్యకు ఇవ్వబడిన నాలుగు వృత్తాల్లో సరైన ప్రతిస్పందనను సూచించే వృత్తాన్ని బాల్ పాయింట్ పెన్‌తో కింద తెలిపిన విధంగా పూరించాలి.
   ఉదాహరణ : (A) (B) ● (D)
   (C) సరైన ప్రతిస్పందన అయితే
5. ప్రశ్నలకు ప్రతిస్పందనలను ఈ ప్రశ్నపత్రముతో ఇవ్వబడిన OMR పత్రము పైన ఇవ్వబడిన వృత్తాల్లోనే పూరించి గుర్తించాలి. అలాకాక సమాధాన పత్రంపై వేరొక చోట గుర్తిస్తే మీ ప్రతిస్పందన మూల్యాంకనం చేయబడదు.
6. ప్రశ్న పత్రము లోపల ఇచ్చిన సూచనలను జాగ్రత్తగా చదవండి.
7. చిత్తుపనిని ప్రశ్నపత్రము చివర ఇచ్చిన ఖాళీస్థలములో చేయాలి.
8. OMR పత్రము పై నిర్ణీత స్థలంలో సూచించవలసిన వివరాలు తప్పించి ఇతర స్థలంలో మీ గుర్తింపును తెలిపే విధంగా మీ పేరు రాయడం గానీ లేదా ఇతర చిహ్నాలను పెట్టడం గానీ చేసినట్లయితే మీ అనర్హతకు మీరే బాధ్యులవుతారు.
9. **పరీక్ష పూర్తయిన తర్వాత మీ OMR పత్రాన్ని తప్పనిసరిగా పరీక్ష పర్యవేక్షకుడికి ఇవ్వాలి.** వాటిని పరీక్ష గది బయటకు తీసుకువెళ్ళకూడదు. పరీక్ష పూర్తయిన తరువాత అభ్యర్థులు ప్రశ్న పత్రాన్ని, OMR పత్రం యొక్క కార్బన్ కాపీని తీసుకువెళ్ళవచ్చు.
10. **నీలి/నల్ల రంగు బాల్ పాయింట్ పెన్ మాత్రమే ఉపయోగించాలి.**
11. **లాగరిథమ్ టేబుల్స్, క్యాలిక్యులేటర్‌లు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు మొదలగునవి పరీక్షగదిలో ఉపయోగించడం నిషేధం.**
12. **తప్పు సమాధానాలకు మార్కుల తగ్గింపు లేదు.**

DO NOT WRITE HERE

EDUCATION
ఎడ్యుకేషన్
Paper – II
పేపర్ – II

1. What is the main concern of Ontology ?
   (A) Value (B) Reality
   (C) Truth (D) Matter

2. Who propagated the concept of 'learning in communion with nature' ?
   (A) Vivekananda
   (B) Aurobindo
   (C) Tagore
   (D) Gandhi

3. The knowledge that is dependent on experience/evidence is called as
   (A) Experiential knowledge
   (B) 'apriori' knowledge
   (C) Appropriate knowledge
   (D) 'aposteriori' knowledge

4. Which of the following helps in attaining Intuitive knowledge ?
   i) Internal Experience
   ii) Social Evidence
   iii) External Experience
   iv) Empirical Evidence
   (A) i and ii
   (B) iii and iv
   (C) i and iii
   (D) ii and iv

1. సత్తాశాస్త్రం (Ontology) ప్రధానంగా దేనిని చర్చిస్తుంది ?
   (A) విలువలు
   (B) యదార్థము (Reality)
   (C) సత్యము (Truth)
   (D) పదార్థము

2. 'అభ్యసన అనగా ప్రకృతితో మమేకం అవడం' అనే భావనను ఎవరు ప్రాచుర్యంలోకి తెచ్చారు ?
   (A) వివేకానందుడు (B) అరవిందుడు
   (C) టాగోర్ (D) గాంధి

3. అనుభవము/సాక్ష్యంపై ఆధారపడిన జ్ఞానాన్ని ఏమని పిలుస్తారు ?
   (A) అనుభవాత్మక జ్ఞానం (Experiential knowledge)
   (B) అనుభవాతప్పూర్వక జ్ఞానం (Apriori knowledge)
   (C) ఉచితమైన జ్ఞానం (Appropriate knowledge)
   (D) అనుభవానంతర జ్ఞానం (Aposteriori knowledge)

4. అంతర్బుద్ధి జ్ఞానాన్ని (Intuitive knowledge) పొందడానికి కింది వాటిలో ఏవి సహాయపడతాయి ?
   (i) అంతర్గత అనుభవము (Internal Experience)
   (ii) సామాజిక సాక్ష్యము (Social Evidence)
   (iii) బాహ్య అనుభవము (External Experience)
   (iv) అనుభవపూర్వక సాక్ష్యము (Empirical Evidence)
   (A) i మరియు ii (B) iii మరియు iv
   (C) i మరియు iii (D) ii మరియు iv

5. Match the following :

a.	Metaphysics	1.	Knowledge, its structure
b.	Epistemology	2.	The universe is governed by law of nature
c.	Naturalism	3.	Principles of conduct
d.	Ethics	4.	Reality, its nature

	a	b	c	d
(A)	1	3	2	4
(B)	4	1	2	3
(C)	4	2	3	1
(D)	1	3	4	2

6. Which school of thought mainly advocates that a child is an integral part of ultimate universe ?
(A) Naturalism (B) Pragmatism
(C) Realism (D) Idealism

7. Who is the founder of pragmatism ?
(A) Dewey (B) James
(C) Kilpatric (D) Peirce

8. Which school of thought emphasises mind over matter ?
(A) Idealism (B) Realism
(C) Materialism (D) Naturalism

9. Match the following :

a)	Buddhism	1.	Knowledge section
b)	Jainism	2.	Consciousness and matter
c)	Sankhya	3.	Four noble truths
d)	Vedanta	4.	Non-violence

	a	b	c	d
(A)	2	4	1	3
(B)	4	1	3	2
(C)	3	4	2	1
(D)	3	1	4	2

5. కింది వాటిని జతపరచుము :

a.	అధిభౌతిక శాస్త్రము	1.	జ్ఞానము, దాని నిర్మాణము
b.	జ్ఞాన శాస్త్రము	2.	ప్రకృతి నియమానుసారం విశ్వం నియంత్రించబడుతుంది
c.	ప్రకృతివాదము	3.	నడవడిక యొక్క సూత్రాలు
d.	నీతి శాస్త్రము	4.	యదార్థము, దాని స్వభావము

	a	b	c	d
(A)	1	3	2	4
(B)	4	1	2	3
(C)	4	2	3	1
(D)	1	3	4	2

6. కింది వాటిలో ఏ ఆలోచనా విధానం బాలున్ని అంతిమ విశ్వంలో అంతర్భాగంగా పేర్కొన్నది ?
(A) ప్రకృతివాదము
(B) వ్యావహారికసత్తావాదము
(C) యదార్థవాదము
(D) భావవాదము

7. వ్యావహారిక సత్తావాదాన్ని స్థాపించిన దెవరు ?
(A) డ్యూయీ (B) జేమ్స్
(C) కిల్‌పాట్రిక్ (D) పెయిర్స్

8. ఏ ఆలోచనా విధానం పదార్థం కంటే మనస్సు ముఖ్యమని నొక్కిచెప్పింది ?
(A) భావవాదము (B) యథార్థ వాదము
(C) భౌతికవాదము (D) ప్రకృతివాదము

9. కింది వాటిని జతపరచుము

a)	బౌద్ధ మతం	1.	జ్ఞాన విభాగం
b)	జైన మతం	2.	చైతన్యము మరియు పదార్థము
c)	సాంఖ్యము	3.	నాలుగు ఉత్తమ సత్యాలు
d)	వేదాంతము	4.	అహింస

	a	b	c	d
(A)	2	4	1	3
(B)	4	1	3	2
(C)	3	4	2	1
(D)	3	1	4	2

10. The focus of logical empiricism is on

(A) Scientific methodology

(B) Speculative methodology

(C) Both

(D) None

11. The 'Sankhya Darsana' is advocated by

(A) Jaimini

(B) Kanada

(C) Goutama

(D) Kapila

12. Which of the following is not associated with Rabindranath Tagore ?

(A) Theosophical Society

(B) Viswabharathi

(C) Nobel Prize

(D) National Anthem

13. Which of the following is the first socialization agent ?

(A) School

(B) Community

(C) Home

(D) Society

14. Critically judge the following :

Assertion (A) : Construction of dams for irrigation is necessary for national development.

Reason (R) : Construction of dams will dislodge many ethnic groups from their habitations.

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) Only (A) is true, but (R) is false

(D) Only (R) is true

10. తార్కిక అనుభవ వాదం దేనిపై కేంద్రీకరించింది ?

(A) శాస్త్రీయ పద్ధతి

(B) ఊహాత్మక పద్ధతి

(C) పై రెండూ

(D) ఏదీ కాదు

11. సాంఖ్య దర్శనాన్ని ప్రతిపాదించిన వారు

(A) జైమిని

(B) కణాదుడు

(C) గౌతముడు

(D) కపిలుడు

12. కింది వాటిలో ఏది రవీంద్రనాథ్ టాగోర్‌కి సంబంధించినది కాదు ?

(A) థియోసాఫికల్ సొసైటి

(B) విశ్వభారతి

(C) నోబెల్ బహుమానము

(D) జాతీయ గీతము

13. కింది వాటిలో ఏది మొదటి సాంఘికీకరణ ప్రతినిధి ?

(A) పాఠశాల

(B) సముదాయం (Community)

(C) గృహము

(D) సమాజం (Society)

14. కింది వాటిని విమర్శనాత్మకంగా నిర్ధారించండి

నిశ్చయ వాక్యం (A) : జాతీయ అభివృద్ధికై సాగునీటి ఆనకట్టలను నిర్మించడం అవసరం

కారణం (R) : ఆనకట్టల నిర్మాణం వల్ల ఎన్నో జాతుల సమూహాలు వారి నివాస ప్రాంతాల నుండి తొలగించ బడతారు

(A) పై రెండూ (A) మరియు (R) సత్యము

(B) పై రెండూ (A) మరియు (R) అసత్యము

(C) కేవలం (A) సత్యము, కానీ (R) అసత్యము

(D) కేవలం (R) సత్యము

15. Modernization is
   (A) Development of Western Outlook
   (B) Acculturation
   (C) Enculturation
   (D) Development of Rational Outlook

16. All the following are Fundamental Rights guaranteed by the Indian Constitution except
   (A) the right to equality
   (B) the right against exploitation
   (C) the right to employment
   (D) the right to freedom of religion

17. Social reform aims at changing the
   (A) basic values of the society
   (B) norms of the group
   (C) religious practices
   (D) habits of the individuals

18. Social development is essentially a matter of
   (A) conformity to the demands of the individual
   (B) the achievement of social security and acceptance
   (C) the integration of one's purposes with those of the social order
   (D) the development of one's own skills

19. Which of the following is not an attribute of National Integration ?
   (A) cultural cohesion
   (B) human dignity
   (C) national identity
   (D) sentimental prejudices

15. ఆధునికీకరణం అనేది
   (A) పాశ్చాత్య దృక్పథాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడం
   (B) సంస్కృతీకరణం (Acculturation)
   (C) సంస్కృతి స్వీకరణం (Enculturation)
   (D) హేతువాద దృక్పథాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడం

16. భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం కింది వాటిలో ప్రాథమిక హక్కు కానిది
   (A) సమానత్వపు హక్కు
   (B) దోపిడి నిరోధ హక్కు
   (C) ఉపాధి హక్కు
   (D) మత స్వాతంత్రపు హక్కు

17. సంఘ సంస్కరణ అనేది ఏ మార్పునకు ఉద్దేశించినది ?
   (A) సమాజంలోని మౌళిక విలువలు
   (B) సమూహం యొక్క కట్టుబాట్లు
   (C) మత ఆచారాలు
   (D) వ్యక్తుల అలవాట్లు

18. సాంఘిక అభివృద్ధి అనేది కింది వాటిలో దేనికి సంబంధించినది ?
   (A) వ్యక్తుల డిమాండ్‌లను అంగీకరించడం
   (B) సాంఘిక భద్రత, ఆమోదాన్ని సాధించడం
   (C) సామాజిక క్రమబద్ధతకు వ్యక్తి ప్రయోజనాలను సమన్వయం చేయడం
   (D) వ్యక్తి స్వీయ నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసుకోవడం

19. కింది వాటిలో జాతీయ సమైక్యతా లక్షణం కానిదేది ?
   (A) సాంస్కృతిక సంయోజనం
   (B) మనిషి హోదా
   (C) జాతీయ విలక్షణత
   (D) దురభిమానాలు

20. In his/her relationships with students, a teacher should be
- (A) stern and unapproachable
- (B) free and easily mixing
- (C) friendly and dignified
- (D) sarcastic and criticizing

21. If an elder child behaves like an infant when a new sibling is born, it refers to
- (A) Repression
- (B) Regression
- (C) Rationalization
- (D) Reaction formation

22. Which of the matching of intelligence type to the type of the people of specific fields is correct ?
- (A) <u>Physicists</u> have Interpersonal Intelligence
- (B) <u>Surgeons</u> have Bodily-kinaesthetic Intelligence
- (C) <u>Sales persons</u> have Spatial Intelligence
- (D) <u>Painters</u> have Logico-mathematical Intelligence

23. The sequence of the process of creativity
- (A) Illumination, incubation, verification, preparation
- (B) Preparation, incubation, illumination, verification
- (C) Preparation, illumination, incubation, verification
- (D) Verification, preparation, incubation, illumination

20. ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులతో ఏ విధంగా ఉండాలి ?
- (A) కఠినంగా మరియు దగ్గరకు రానివ్వకుండా
- (B) సేచ్ఛగా మరియు సులభంగా కలిసిపోయేలా
- (C) స్నేహపూర్వకంగా మరియు గౌరవపూర్వకంగా
- (D) వ్యంగ్యంగా మరియు విమర్శిస్తూ

21. బాలుడు లేదా బాలిక తనకు తోబుట్టువు పుట్టిందని తెలియగానే శిశువులా ప్రవర్తించే ప్రక్రియను ఏమంటారు ?
- (A) దమనము (Repression)
- (B) ప్రతిగమనము (Regression)
- (C) హేతుకీకరణము (Rationalization)
- (D) ప్రతిచర్యా నిర్మితి (Reaction formation)

22. కింది వాటిలో ఏ రకమైన ప్రజ్ఞ ఆయా ప్రత్యేక రంగాల వ్యక్తులకు సరిగా జతపరచబడింది
- (A) భౌతిక శాస్త్రవేత్తలు వైయక్తికాంతర ప్రజ్ఞను కలిగి ఉంటారు
- (B) శస్త్ర వైద్యులు శరీర లాఘవ ప్రజ్ఞను కలిగి ఉంటారు
- (C) విక్రేతలు ప్రదేశ సంబంధ ప్రజ్ఞను కలిగి ఉంటారు
- (D) చిత్రకారులు తార్కిక గణిత ప్రజ్ఞను కలిగి ఉంటారు

23. సృజనాత్మక ప్రక్రియ యొక్క క్రమము
- (A) ప్రకాశవము, ఇంక్యుబేషన్, సరిచవాడడం, సమాయత్తంకావడం
- (B) సమాయత్తంకావడం, ఇంక్యుబేషన్, ప్రకాశము, సరిచూడడం
- (C) సమాయత్తంకావడం, ప్రకాశము, ఇంక్యుబేషన్, సరిచూడడం
- (D) సరిచూడడం, సమాయత్తంకావడం, ఇంక్యుబేషన్, ప్రకాశము

Read the following passage and answer the questions 24 and 25

The mechanism of interference is one of the responsible factors for forgetting. It has the negative inhibiting effect of one learning experience on another. It refers to the condition of a new learning working backward to impair the retention of old learning or the old learning working forward to disrupt later learning, which are termed as retro-active and pro-active inhibitions respectively. Another explanation for forgetting is that due to lapse of time the learnt material decays through disuse.

24. According to the theory of interference, proactive interference is the

(A) determental effect of prior learning on later learning

(B) determental effect of later learning on prior learning

(C) determental effect of decay

(D) none of the above

25. Interference theory explains inhibitions when

(A) similarities are more in learning of the materials

(B) dissimilarities are more in learning of the materials

(C) both A and B

(D) none of the above

26. The unconscious elements of personality cannot be studied by the following test

(A) Sentence completion test

(B) Story completion test

(C) Socio-drama

(D) Sociogram

కింది పాఠ్యభాగాన్ని చదివి 24 మరియు 25 వ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించండి

విస్మృతి గల కారకాల్లో జోక్య ప్రభావం (interference) ఒకటి. ఒక అభ్యసనానుభవం ఇంకొక అభ్యసనానుభవంపై జోక్యప్రభావం వ్యతిరేక అవరోధాన్ని కలిగిస్తుది. దీన్ని ఇంకో విధంగా చెప్పాలంటే కొత్తగా నేర్చుకొన్న విషయం ఇంతకు ముందు నేర్చుకొన్న విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవడంలో అవరోధాన్ని కలిగించడం లేదా ఇదివరకు నేర్చుకొన్న విషయం తరువాత నేర్చుకోబోయే విషయానికి అవరోధం కలిగించడం వరుసగా వీటిని తిరోగమన అవరోధం (retro-active inhibition) లేదా పురోగమన అవరోధం (pro-active inhibition) అంటారు. విస్మృతికి ఇంకో కారణం, కాలం గడిచిన కొద్దీ నేర్చుకున్న విషయం ఉపయోగంలో లేకుంటే ఆ విషయం మరుగున పడిపోవడం.

24. జోక్య ప్రభావ సిద్ధాంతం ప్రకారం పురోగమన అవరోధం అనగా

(A) తరువాత నేర్చుకొన్న విషయాన్ని ఇదివరకు నేర్చుకొన్న విషయం ఆటంకపరచడం

(B) ఇదివరకు నేర్చుకొన్న విషయాన్ని తరువాత నేర్చుకొన్న విషయం ఆటంకపరచడం

(C) క్షీణత (decay) వల్ల ఆటంకం ఏర్పడడం

(D) పైదేదీ కాదు

25. కిందివాటిలో ఏ పరిస్థితిలో జోక్య ప్రభావ సిద్ధాంతం (Interference theory) అవరోధాన్ని (inhibition) వివరిస్తుంది

(A) అభ్యసనాంశాల్లో పోలికలు ఎక్కువగా ఉన్నపుడు

(B) అభ్యసనాంశాల్లో పోలికలు లేనపుడు

(C) పై రెండూ

(D) పైవేవీ కాదు

26. కింది వాటిలో ఏ నికష (test) ద్వారా మూర్తిమత్వం యొక్క అచేతనాంశాలను అధ్యయనం చేయలేము ?

(A) వాక్యపూరణ నికష

(B) కథా పూరణ నికష

(C) సాంఘిక నాటకం (Socio-drama)

(D) సాంఘికమితి (Sociogram)

27. According to Kohlberg, which stage correctly matches with age ?
(A) Punishment and obedience 2 to 4 years
(B) Universal ethical principles after 13 years
(C) Utility of individual rights 10 to 12 years
(D) Instrumental purpose and exchange after 12 years

28. Which of the following is a creativity tests ?
(A) Raven's Progressive tests
(B) Stanford Binet's tests
(C) Torrence tests
(D) Pass along tests

29. The following does not enrich the gifted children
(A) Work on independent projects
(B) Prepare reports of the activities
(C) Library work
(D) Double promotion

30. The boy learned to be afraid of maths but not afraid of the mathematics teacher. It is due to
(A) Multiple discrimination
(B) Stimulus discrimination
(C) Response discrimination
(D) Generalization

31. Good adjustment is
I. Self-oriented
II. Reality-oriented
III. Situation-oriented
IV. People-oriented
(A) I and III (B) II and III
(C) I and IV (D) I and II

27. కోహెల్‌బర్గ్ ప్రకారం, కింది వాటిలో ఏ దశ దానికెదురుగా ఉన్న వయస్సుతో సరిగ్గా జతపరచబడింది
(A) శిక్ష మరియు విధేయత 2 – 4 సంవత్సరాలు
(B) విశ్వజనీన నైతిక సూత్రాలు 13 సంవత్సరముల తర్వాత
(C) వ్యక్తిగత హక్కుల ఉపయోగికత 10 – 12 సంవత్సరాలు
(D) ఉద్దేశ్య సాధనం మరియు మారకం 12 సంవత్సరముల తర్వాత

28. కింది వాటిలో ఏది సృజనాత్మకత నికష
(A) రావెన్స్ ప్రోగ్రెసివ్ నికష
(B) స్టాన్‌ఫర్డ్ బినే నికష
(C) టొరెన్స్ నికష
(D) పాస్ ఎలాంగ్ నికష

29. కింది వాటిలో ఏది ప్రతిభావంతులైన బాలలను మెరుగుపరచలేదు ?
(A) స్వతంత్రంగా ప్రాజెక్టు పని చేయడం
(B) కృత్యాలపై నివేదికలు తయారు చేయడం
(C) గ్రంథాలయ పని
(D) రెట్టింపు పదోన్నతి

30. ఒక బాలునికి గణిత ఉపాధ్యాయుడంటే భయం లేదు కానీ గణితమంటే భయం. ఇది ఎందువల్ల ?
(A) బహుళ విచక్షణ
(B) ఉద్దీపన విచక్షణ
(C) ప్రతిస్పందన విచక్షణ
(D) సాధారణీకరణ

31. సరైన సర్దుబాటు అనేది
I. స్వీయ నిర్దేశితం (Self-oriented)
II. యధార్థ నిర్దేశితం (Reality-oriented)
III. పరిస్థితి నిర్దేశితం (Situation-oriented)
IV. జన నిర్దేశితం (People-oriented)
(A) I మరియు III (B) II మరియు III
(C) I మరియు IV (D) I మరియు II

32. Army Alpha test is

I. a group test

II. an individual test

III. a verbal test

IV. Non-verbal test

(A) II and III (B) I and IV

(C) I and III (D) II and IV

33. The method(s) suitable to learn the lengthy material

I. Whole method

II. Part method

III. Spaced method

IV. Recitation method

(A) I and III (B) II and III

(C) I and IV (D) II and IV

34. Developmental needs in human beings according to Maslow in their sequence

1. Safety need
2. Food need
3. Self esteem need
4. Need for affection

(A) 1, 2, 3, 4 (B) 1, 4, 3, 2

(C) 1, 2, 4, 3 (D) 2, 1, 4, 3

35. Identify the correct sequence in Bandura's social learning.

(A) Reinforcement, attention, reproduction, retention

(B) Reinforcement, retention, attention, reproduction

(C) Attention, retention, reproduction, reinforcement

(D) Attention, retention, reinforcement, reproduction

32. ఆర్మీ అల్ఫా నికష అనేది

I. ఒక సామూహిక నికష

II. ఒక వైయక్తిక నికష

III. ఒక శాబ్దిక నికష

IV. అశాబ్దిక నికష

(A) II మరియు III (B) I మరియు IV

(C) I మరియు III (D) II మరియు IV

33. విస్తృతమైన అంశాన్ని (lengthy material) నేర్చుకోవడానికి సరైన పద్ధతి

I. సంపూర్ణ (Whole) పద్ధతి

II. విభాగ పద్ధతి (Part method)

III. విరామ పద్ధతి (Spaced method)

IV. వల్లెవేయటం (Recitation method)

(A) I మరియు III (B) II మరియు III

(C) I మరియు IV (D) II మరియు IV

34. మాస్లో ప్రకారం మనుష్యుల్లోని వికాస అవసరాల క్రమము

1. రక్షణ అవసరము
2. ఆహార అవసరము
3. స్వీయ ప్రతిష్ఠ(Self esteem) అవసరము
4. వాత్సల్య అవసరం (Need for affection)

(A) 1, 2, 3, 4 (B) 1, 4, 3, 2

(C) 1, 2, 4, 3 (D) 2, 1, 4, 3

35. బండూర ప్రతిపాదించిన సాంఘిక అభ్యసనం (social learning) యొక్క క్రమము

(A) పునర్బలనం, అవధానం, పునరుత్పాదన, ధారణ

(B) పునర్బలనం, ధారణ, అవధానం, పునరుత్పాదన

(C) అవధానం, ధారణ, పునరుత్పాదన, పునర్బలనం

(D) అవధానం, ధారణ, పునర్బలనం, పునరుత్పాదన

36. Guidance at school level mainly aims at

I. School excellence

II. Academic excellence

III. Human excellence

IV. Family excellence

(A) I and III

(B) II and III

(C) III and IV

(D) II and IV

37. Out of the following questions which one doesnot lend itself to action research in schools ?

(A) How did students in the 20th century study ?

(B) How can academic content be presented to improve learning ?

(C) How can teachers encourage students to think critically ?

(D) Does involvement of parents in child's education improve their achievement ?

38. Which of the following are common elements of a research proposal and a research report ?

1. Objectives and Hypothesis
2. Suggestions for further research
3. Need and rationale of study
4. Sampling and data collection procedures

(A) 1, 2, 3 (B) 2, 3, 4

(C) 1, 3, 4 (D) 1, 2, 4

36. పాఠశాల స్థాయిలో మార్గదర్శకత్వం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం

I. పాఠశాల శ్రేష్ఠత (excellence)

II. విద్యాత్మక శ్రేష్ఠత

III. మానవ శ్రేష్ఠత

IV. కుటుంబ శ్రేష్ఠత

(A) I మరియు III

(B) II మరియు III

(C) III మరియు IV

(D) II మరియు IV

37. కింది వాటిలో ఏ ప్రశ్న పాఠశాలలో చర్యాత్మక పరిశోధన (action research) కు పనికిరాదు ?

(A) 20 వ శతాబ్దంలో విద్యార్థులు ఎలా అధ్యయనం చేసేవారు ?

(B) అభ్యసనను మెరుగుపరచడానికి విద్యా అంశాన్ని ఎలా ప్రదర్శించాలి

(C) విద్యార్థులు విమర్శనాత్మకంగా ఆలోచించడానికై ఉపాధ్యాయులు ఎలా ప్రోత్సహించగలరు ?

(D) బాలల విద్యలో తల్లిదండ్రుల ప్రమేయం వల్ల వారి ప్రగతి మెరుగుపడుతుందా ?

38. కింది వాటిలో ఏవి 'పరిశోధనా ప్రతిపాదన' మరియు 'పరిశోధనా నివేదిక'ల్లోని సామాన్య మూలకాంశాలు

1. లక్ష్యాలు మరియు పరికల్పనలు
2. తరువాతి పరిశోధనకై సూచనలు
3. అధ్యయనం యొక్క అవసరం మరియు హేతు బద్ధత
4. ప్రతిచయనం (Sampling) మరియు సమాచార సేకరణ పద్ధతులు

(A) 1, 2, 3 (B) 2, 3, 4

(C) 1, 3, 4 (D) 1, 2, 4

39. No research is possible without
(A) Formulating a hypothesis
(B) Applying scientific approach
(C) Using statistical techniques
(D) All of the above

40. For computing the value of t, one must calculate
(A) means as well as standard error of difference between means
(B) means and medians
(C) standard deviation and quartile deviation
(D) mean deviations and standard deviations

41. Which is the type of research in which the independent variable is manipulated ?
(A) causal - comparative research
(B) experimental research
(C) ethnography
(D) correlational research

42. **Assertion (A) :** Two researchers observing exactly the same responses assigned two different scores.

Reason (R) : Two researchers viewed responses from their own view points.

(A) A is true but R is false
(B) A is false and R is true
(C) A and R are true but R is not the correct explanation
(D) A and R are true and R is the correct explanation

39. కింది వాటిలో ఏది లేకుంటే పరిశోధన సాధ్యం కాదు ?
(A) పరికల్పనలు రూపొందించడం
(B) శాస్త్రీయ ఉపగమాన్ని వినియోగించడం
(C) సాంఖ్యక శాస్త్ర మెళకువలు ఉపయోగించడం
(D) పై వన్నీ

40. 't' విలువను లెక్కించడానికి కింది వాటిలో దేన్ని గణించాలి ?
(A) అంకమధ్యమాలతో పాటు అంకమధ్యమాల మధ్యగల ప్రామాణిక దోషం యొక్క తేడా
(B) అంకమధ్యమాలు మరియు మధ్యగతాలు
(C) ప్రామాణిక విచలనం మరియు చతుర్థాంశ విచలనం
(D) అంకమధ్యమ విచలనం మరియు క్రమ విచలనాలు

41. కింది వాటిలో ఏ రకమైన పరిశోధనలో స్వతంత్ర చరరాశిని అభిసంధానిస్తారు (manipulation) ?
(A) హేత్వర్థక (causal) - తులనాత్మక (comparative) పరిశోధన
(B) ప్రయోగాత్మక పరిశోధన
(C) మానవజాతి శాస్త్రం (ethnography)
(D) సహసంబంధ పరిశోధన

42. **నిశ్చయవాక్యం (A) :** ఇద్దరు పరిశోధకులు ఒకే రకమైన ప్రతిస్పందనలకు రెండు విభిన్న గణనలు ఇచ్చారు

కారణం (R) : ఇద్దరు పరిశోధకులు ప్రతిస్పందనలను వారి వారి స్వీయ దృక్పథాల్లో చూసారు

(A) A సత్యము కాని R అసత్యము
(B) A అసత్యము మరియు R సత్యము
(C) A మరియు R సత్యము కాని R సరైన వివరణ కాదు
(D) A మరియు R సత్యము మరియు R సరైన వివరణ

43. The degree to which an item distinguishes between high and low groups, as they are high and low on the basis of the same test scores is referred as

(A) Item validity

(B) Item reliability

(C) Item difficulty level

(D) None of the above

44. Match the most appropriate correlation coefficient with type of data available in X and Y variables :

a) Both X and Y are measured with ordinal scale	1. Product-moment coefficient of correlation (r)
b) Both X and Y are measured with equal interval scale	2. Tetrachoric (r_t)
c) X is dichotomous and Y is an interval scale	3. Rho (ρ)
d) Both X and Y are artificially dichotomised	4. Bi-serial (r_{bis})

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	3	4	1
(C)	3	1	4	2
(D)	4	3	2	1

43. ఒకే పరీక్షా గణనల ఆధారంగా ఒక అంశం (item) ఉన్నత మరియు దిగువ సమూహాలను ఎక్కువ మరియు తక్కువగా ఉన్నాయని విచక్షణ చూపే స్థాయిని ఏమంటారు ?

(A) అంశ సప్రమాణత

(B) అంశ విశ్వసనీయత

(C) అంశ కాఠిన్య స్థాయి

(D) పైదేదీ కాదు

44. X మరియు Y చరరాశుల్లో లభించిన సమాచారం ఆధారంగా బాగా సరైన సహసంబంధ గుణకాన్ని జతపరచండి.

a) X మరియు Y రెండూ క్రమాంక మాపనం చేయబడినవి	1. ప్రొడక్ట్ మూమెంట్ సహసంబంధ గుణకం (r)
b) X మరియు Y రెండూ సమాన విరామ మాపనిచే మాపనం చేయబడినవి	2. టెట్రాకోరిక్ (r_t)
c) X ద్వి విభజనాత్మక మరియు Y విరామ మాపని	3. రో (ρ)
d) X మరియుY కల్పితంగా ద్వి విభాజనం కావించబడినవి	4. బైసీరియల్ (r_{bis})

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	3	4	1
(C)	3	1	4	2
(D)	4	3	2	1

45. **Statement 1 :** The discrimination index of items in a tool is the difference between the mean scores of top and bottom groups (the criterion group).

Statement 2 : The difficulty level of the item is also calculated by considering the criterion groups.

(A) Both 1 and 2 are false
(B) 1 is true and 2 is false
(C) 1 is false and 2 is true
(D) Both 1 and 2 are true

46. Which of the following statement is true ?

(A) one tailed test is used for testing non-directional hypothesis
(B) one tailed test is used for testing directional hypothesis
(C) one tailed test is used for testing null hypothesis
(D) one tailed test is used for testing alternative hypothesis

47. Partial correlation is used to

(A) nullify the impact of third variable on the relationship between two variables
(B) find out the combined relationship among more than two variables
(C) Verify whether the relationship between two variables is partial or total
(D) formulate the correlation matrix

45. ప్రవచనం 1 : ఒక ఉపకరణం (tool) లోని అంశాల యొక్క విచక్షణ సూచి అనేది ఎగువ మరియు దిగువ సమూహాల యొక్క అంకమధ్యమ గణనల మధ్య తేడా (లక్షణాత్మక సమూహం)

ప్రవచనం 2 : అంశం (item) యొక్క కాఠిన్య స్థాయిని లక్షణాత్మక సమూహాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని కూడా గణించవచ్చు

(A) 1 మరియు 2 రెండూ అసత్యము
(B) 1 సత్యము మరియు 2 అసత్యము
(C) 1 అసత్యము మరియు 2 సత్యము
(D) 1 మరియు 2 రెండూ సత్యము

46. కింది వాటిలో ఏది సత్యము ?

(A) అనిర్దేశిత పరికల్పనను పరీక్షించడానికి ఏకదిశ నికష (one tailed test) ను ఉపయోగిస్తారు
(B) నిర్దేశిత పరికల్పనను పరీక్షించడానికి ఏకదిశ నికషను ఉపయోగిస్తారు
(C) శూన్య పరికల్పనను పరీక్షించడానికి ఏకదిశ నికషను ఉపయోగిస్తారు
(D) ప్రత్యామ్నాయ పరికల్పనను పరీక్షించడానికి ఏకదిశ నికషను ఉపయోగిస్తారు

47. పాక్షిక సహసంబంధాన్ని దేనికి ఉపయోగిస్తారు ?

(A) రెండు చరరాశుల మధ్య సంబంధంపై మూడో చరరాశి యొక్క ప్రభావాన్ని శూన్యీకరించడానికి
(B) రెండు చరరాశుల కంటే ఎక్కువ చరరాశుల మధ్యగల సంయుక్త సంబంధాన్ని కనుక్కోవడానికి
(C) రెండు చరరాశుల మధ్య సంబంధం పాక్షికంగా ఉందా లేదా సంపూర్ణంగా ఉందా అనేది సరిచూడడానికి
(D) సహసంబంధ మాత్రికను రూపొందించడానికి

Read the following and answer questions **48** to **50**

In an experiment subjects were classified on the basis of their scientific attitude scores into two distinct sub-groups with the size of '40' each. After experimentation with an intervention to both the groups were tested for their level of acquisition of science processing skills. The objective of this experiment is to verify whether the sub-groups with two distinct levels of scientific attitude differed significantly in their science processing skills.

48. To test his/her hypothesis the researcher has to compute

(A) 'χ^2' (Chi-square) value

(B) 'r' value

(C) 't' value

(D) 'F' value

49. If the null hypothesis is rejected at 5 percent level of significance when the value of the used test is 1.98, the researcher has committed

(A) Type I error

(B) Type II error

(C) Type I and type II errors

(D) No error

50. In this study suppose the H_0 is rejected at 0.01 level, will it hold true for

(A) 0.05 level

(B) 0.001 level

(C) 0.05 level and also for 0.001 level

(D) neither for 0.001 level nor for 0.05 level

కింద ఇవ్వబడిన అంశాన్ని చదివి **48** నుండి **50** వరకు గల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించండి.

ఒక ప్రయోగంలో వ్యక్తులను ఒక్కొక్క ప్రత్యేక ఉప సమూహంలో 40 మంది ఉండేట్లు వారు పొందిన శాస్త్రీయ దృక్పథ గణనల ద్వారా వర్గీకరించబడినారు. ఒక విషయాన్ని జోక్యం చేసి ప్రయోగాన్ని నిర్వహించిన తర్వాత ఈ సమూహాలు పొందిన విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రక్రియా నైపుణ్యాల స్థాయిని పరీక్షించడం జరిగింది. ఈ ప్రయోగం యొక్క ఉద్దేశ్యమేమంటే విభిన్న శాస్త్రీయ దృక్పథం గల రెండు ఉపసమూహాలు వారి విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రక్రియా నైపుణ్యాల్లో అర్థవంతంగా భేదాన్ని చూపించాయో లేదో తెలుసుకోవడం.

48. పరిశోధకుడు తన పరికల్పనను పరీక్షించడానికి చేయవలసిన గణన

(A) χ^2 (కై స్క్వేర్) విలువ

(B) r విలువ

(C) t విలువ

(D) F విలువ

49. ఉపయోగించిన నికష (test) విలువ 1.98, అయి ఉండి 5 శాతం ప్రాముఖ్యస్థాయి (level of significance) వద్ద శూన్య పరికల్పనను తిరస్కరించినట్లయితే ఆ పరిశోధకుడు కింది వాటిలో దేనికి బద్ధుడయ్యాడు ?

(A) I వ రకం దోషం

(B) II వ రకం దోషం

(C) I వ రకం మరియు II వ రకం దోషం

(D) ఏ దోషమూ కాదు

50. ఈ అధ్యయనంలో 0.01 స్థాయి వద్ద H_0 ను తిరస్కరించినట్లయితే అది కింది వాటిలో దేనికి సంబంధించి సత్యమవుతుంది ?

(A) 0.05 స్థాయి

(B) 0.001 స్థాయి

(C) 0.05 స్థాయి మరియు 0.001 స్థాయి

(D) 0.001 స్థాయి కాదు 0.05 స్థాయి కాదు

Space for Rough Work